

Y Gwir Anrhydeddus Kwasi Kwarteng AS
Yr Ysgrifennydd Gwladol dros Fusnes, Ynni a
Strategaeth Ddiwydiannol

21 Gorffennaf 2022

Annwyl Kwasi

Deddf yr Undebau Llafur (Cymru) 2017

Rwy'n ysgrifennu mewn perthynas â *Deddf yr Undebau Llafur (Cymru) 2017*, a basiwyd gan y Senedd ar 18 Gorffennaf 2017.

Mewn llythyr atom ym mis Ebrill, dywedodd y Gwir Anrhydeddus Michael Gove AS, y cyn Ysgrifennydd Gwladol dros Ffyniant Bro, Tai a Chymunedau a'r Gweinidog dros Gysylltiadau Rhynglywodraethol, wrthym y byddai'r trefniadau rhynglywodraethol newydd yn cychwyn cyfnod newydd o gydweithio rhwng Llywodraeth y DU a'r llywodraethau datganoledig.

Mae paragraff 7.5 o'r Memorandwm Esboniadol drafft i'r Rheoliadau drafft Ymddygiad Asiantaethau Cyflogaeth a Busnesau Cyflogaeth (Diwygio) 2022, a gyhoeddwyd ar 27 Mehefin 2022, yn nodi:

"Section 2 of the Trade Union (Wales) Act 2017 prohibits a devolved Welsh authority from hiring a worker supplied by an employment business for the purpose of replacing staff who are on strike or participating in other industrial action. Since the passage of the Trade Union (Wales) Act 2017, the Wales Act 2017 has clarified that industrial relations is a reserved matter. As previously stated in 2017, the UK Government intends to legislate to remove the Trade Union (Wales) Act 2017 through primary legislation when Parliamentary time allows, to ensure trade union legislation applies equally across Great Britain."

Byddai'r posibilrwydd o Ddeddf y Senedd yn cael ei diddymu gan Senedd y DU yn ddigwyddiad cyfansoddiadol arwyddocaol—a digynsail.

Byddem wedi disgwyl, o leiaf, y byddai'r posibilrwydd o ddiddymu Deddf a basiwyd gan y Senedd wedi cael lle amlwg yn y trafodaethau rhynglywodraethol rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru. Yn y Senedd ar 28 Mehefin, dywedodd y Prif Weinidog:

"Yn gyntaf oll, Llywydd, gadewch i mi ddweud hyn, mae Llywodraeth y DU yn amharchus iawn, iawn—amharchus iawn tuag at ddatganoli, amharchus tuag at y Senedd hon—wrth iddi, ddoe, smyglo allan, mewn memorandwm esboniadol, nid hyd yn oed yn y datganiad a wnaethon nhw, eu bwriad i geisio diddymu darnau o ddeddfwriaeth a basiwyd drwy'r ddeddfwrfa hon. Dim gair ymlaen llaw, dim llythyr i ddweud mai dyma yr oedden nhw'n bwriadu ei wneud, ac, oni bai am lygaid barcud pobl yn edrych i weld beth yr oedden nhw'n bwriadu ei wneud, yna ni fyddem yn gwybod amdano heddiw, na fyddem ni?"

Byddwn yn ddiolchgar felly pe gallech:

- egluro bwriadau Llywodraeth y DU ynghylch y posibilrwydd o ddiddymu *Deddf yr Undebau Llafur (Cymru) 2017*,
- egluro pam nad yw Llywodraeth y DU wedi defnyddio'r trefniadau rhynglywodraethol newydd i drafod y mater hwn gyda Llywodraeth Cymru;
- egluro a ydych yn bwriadu ymgysylltu â Llywodraeth Cymru ac os felly, pryd y mae hynny'n debygol o ddigwydd; a
- rhoi eich sylwadau ar y goblygiadau sydd gan fwriadau Llywodraeth y DU o safbwynt cyfansoddiadol.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at Ysgrifennydd Gwladol Cymru, yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ffyniant Bro, Tai a Chymunedau a'r Tâl-feistr Cyffredinol a Gweinidog Swyddfa'r Cabinet.

Rwyf hefyd yn dod â hyn at sylw y Prif Weinidog, yn ogystal â Phwyllgorau seneddol eraill yng ngwledydd eraill y Deyrnas Unedig.

Yn gywir

Huw Irranca-Davies

Huw Irranca-Davies

Cadeirydd